

JOODSAMSTERDAM

Joodse sporen in Amsterdam en omgeving

Menu

JOODS AMSTERDAM EN JOODSERFGOED ROTTERDAM JAAROVERZICHT 2016

Jaaroverzicht 2016

In dit overzicht de artikelen die aan de websites www.joodsamsterdam.nl en www.joodserfgoedrotterdam.nl in 2016 zijn toegevoegd. In 2016 waren het 172 aanpassingen en/of nieuwe artikelen.

De websites steunen?

Een aantal boeken die op de site genoemd worden is bijeen gebracht op de [boekenpagina](#). Wanneer u via deze pagina bestelt, ontvangen wij provisie. Ook wanneer u via deze link naar de pagina gaat, doorklikt naar bol.com en daar iets heel anders bestelt. Deze provisie is voor ons een bijdrage in de kosten van de sites.

2016

Joodserfgoed Rotterdam

2 jan – De [Nieuwe Binnenweg](#) is toegevoegd aan de website.

7 jan – De [Ammanstraat](#) is bijgewerkt.

8 jan – De [Avenue Concordia](#) is toegevoegd aan de website.

9 jan – De [Voorschoterlaan](#) is toegevoerd aan de website.

Joods Amsterdam

1 jan – De [Korte Amstelstraat](#) is toegevoegd aan de website.

1 jan – [Abraham Onderwijzer](#) werd in een voetnoot genoemd bij een artikel over de synagoge op de Nieuwe Kerkstraat 10. Bij het zoeken naar wie hij was kwam naar voren dat het gezin voor de oorlog een Duitse vluchteling opnamen.

- 9 jan – De Lambertusstraat is toegevoegd aan de site.
- 9 jan – De Oostzeedijk is toegevoegd aan de website.
- 12 jan – De Wijnhaven is bijgewerkt.
- 12 jan – De Scheepmakershaven is toegevoegd aan de website.
- 14 jan – De Leuvehaven is toegevoegd aan de website.
- 17 jan – Salomon Schaap handelde in zuivel, maar er is zoveel meer over hem te vertellen. Hij speelde een belangrijke rol in Joods Nederland.
- 17 jan – De Rosestraat is toegevoegd aan de website.
- 19 jan – De Prins Hendrikkade is toegevoegd.
- 20 jan – De Stieltjesstraat is toegevoegd
- 22 jan – De Admiraliteitskade en het Boerengat zijn toegevoegd aan de website.
- 23 jan – Hotel Weimar en de Spaanshekade zijn toegevoegd.
- 24 jan – De Bergweg is bijgewerkt.
- 26 jan – Mak & Van Engers was een meubelfabriek die in Kralingen zat. Het verhaal staat hier.
- 28 jan – Er zijn filmbeelden van de vader van prof Isaac Lipschits, Sander Lipschits. Sander verkocht onder meer bananen in Rotterdam.
- 29 jan – De Vijverhofstraat is toegevoegd aan de website.
- 9 feb – De Graaf Florisstraat is bijgewerkt. Op nummer 45 zat de Rotterdamsche Huishoudschool. Bij die school was een internaat en Anna Dornbach was daar het hoofd van. Anna hielp met de kindertransporten naar Engeland en ze verborg wapens in de school voor het verzet. Over die twee feiten zoeken we mensen die daar meer over kunnen vertellen.
- 13 maart – Abraham Lutomirski was godsdienstleraar in Rotterdam in de 19e eeuw.
- 1 jan – De Swammerdamstraat is bijgewerkt met informatie uit het NIW.
- 1 jan – Rebecca Auerhaan schreef als kind verhaaltjes die in de krant verschenen.
- 1 jan – Abraham Warradijn werd als Alfred Warrie een bekend artiest. Maar ook Abraham had zijn zorgen.
- 1 jan – de Sint Anthoniesbreestraat is toegevoegd aan de website.
- 1 jan – het hoofdkantoor van Gerzon heeft een eigen pagina gekregen.
- 1 jan – Jacobus Mozes Lob was een vooraanstaand man in Joods Amsterdam en directeur van aardewerkfabriek “De Distel”.
- 2 jan – De Plantage Bioscope en Biocoop Hollandia op de Nieuwe Herengracht 117 is toegevoegd.
- 2 jan – De Oudezijds Voorburgwal is toegevoegd.
- 3 jan – Het Frederiksplein is uitgebreid met nieuwe informatie.
- 5 jan – Het Beukenplein is toegevoegd.
- 6 jan – De Spuistraat is toegevoegd.
- 7 jan – Het verzet in en om de Hollandsche Schouwburg was uitgebreider dan wordt gedacht. Een interview hierover verscheen in 1993.
- 7 jan – Het Adama van Scheltemaplein is toegevoegd.
- 5 feb – Lin Jaldati schreef in haar memoires een stuk over koffiehuis 't Stuivertje op het Waterlooplein.
- 14 feb – De memoires van Lin Jaldati en haar man Eberhard Rebling waren de aanleiding om het verhaal aan te passen.
- 14 feb – Bij een bijzonder aardige ontvangst door Gassan Diamonds werd in een rondleiding de ins- en outs van het vak verteld. Daarbij aandacht voor de Koperen

- 13 maart – De Krattensteeg is met informatie uitgebreid. Stelen, waar ooit Sanatorium Zonnestraat mee gefinancierd werd.
- 14 maart – Joseph Isaacsohn werd in Polen geboren en werd opperrabbijn van Rotterdam. Hoe verliep dat? 19 feb – De geschiedenis van Hotel Nes op de Kloveniersburgwal is verder uitgezocht en opgenomen op de website.
- 17 maart – Bertha Austeiczner was een advocaat en procureur in Rotterdam en actief in de Joodse wereld voor en na de oorlog. Het verhaal staat op de site. 17 maart – Op de Nieuwe Keizersgracht 58, het gebouw waar in de 2e Wereldoorlog het hoofdkantoor van de Joodse Raad gevestigd was, is onlangs na een buurtinitiatief een herinneringsplaque onthuld.
- 21 maart – Bob Uschi was een documentairemaker, vooral bij de radio. Hij werd geboren als victor Silberberg. 21 maart – Heijman Barnstein was voorzitter van de Handwerkers Vriendenkring. Voor hem werd een herinneringssteen geplaatst in de Transvaalbuurt.
- 27 maart – de Hoflaan is toegevoegd aan de website. 21 maart – Er is nog een foto gevonden met werknemers van Joachimsthal in Amsterdam.
- 27 maart – De Oudedijk is toegevoegd aan de website. 28 maart – De Tugelaweg is toegevoegd aan de website.
- 28 maart – Cohen & Van Witsen was als bedrijf de voorloper van Jac Cohen Behangselpapierfabriek. 28 maart – De Tugelaweg is toegevoegd aan de website.
- 29 maart – James Brandel was directeur van de Willem de Zwijger HBS in Rotterdam. 3 april – Salomon Tas, van de Lange Houtstraat hoorde bij de Indonesische elite.
- 30 maart – De Internationale Controle Maatschappij had vestigingen in Amsterdam en Rotterdam. 14 mei – het artikel over Johannes van Dam is uitgebreid.
- 1 april – Guus Sanders ging in het verzet in de 2e Wereldoorlog nadat hij zijn vrouw en kinderen in veiligheid had gebracht. 16 mei – De Nieuwe Keizersgracht 50 was voor en in de oorlog een pension. Het combineren van de gegevens op de woningkaart met die van joodsmonument.nl levert een schokkend beeld op.
- 9 april – Kosman & Houtman was een matzebakker in Rotterdam. 18 mei – De Reitzstraat is toegevoegd aan de website.
- 18 april – het echtpaar Kiek waren in het begin van de vorige eeuw vader en moeder van het Joods Weeshuis te Rotterdam. Ze werden in 1903 in de pers geëerd. 20 mei – De Uiterwaardenstraat is toegevoegd aan de website
- 15 mei – Mak & Van Engers was een succesvol meubelbedrijf. Men leverde aan synagoges, maar ook aan kerken. Hoe dit allemaal zat kunt u hier lezen. 21 mei – Het verhaal van Koos Caneel is toegevoegd aan de site
- 17 mei – Van de Helmersstraat duiken af en toe nog mooie oude foto's op. Het artikel over de bewoners is nu uitgebreid met een foto van de juwelier uit die straat. 21 mei – De pagina over Werkdorp Wieringermeer is uitgebreid met het verhaal over Herta Stern en Tommy Tombowsky
- 22 mei – Een verhaal over Joods verzet in Rotterdam, en wel dat van Adje Cohen is toegevoegd. 3 juni – In de oorlog was op de Weteringschans 146 de Etalageschool gevestigd. 4 juni – De Dintelstraat is toegevoegd aan de website.

24 mei – HIAS Rotterdam was de Rotterdamse afdeling van de Hebrew Immigrant Aid Society, een Amerikaanse organisatie. Het kantoor was op de Mathenesserlaan gevestigd.

25 mei – Jacob en Heiman Vleeschhouwer zaten in het verzet in Rotterdam en hebben dit met hun leven moeten bekopen.

27 mei – Abraham Menist zat voor de oorlog voor een communistische partij in de gemeenteraad van Rotterdam en zat in het verzet.

4 juni – 3 vrouwen wilden in de zomer van 1942 in de onderduik gaan in Schiedam. Ze werden echter het slachtoffer van een roofmoord.

14 juni – Abraham Lavino en Sara Tokkie stonden al op de site bij de Hofstraat in Rotterdam. Nu er meer informatie is, waaronder foto's, staat hun verhaal op een aparte pagina.

14 juni – Salomon en Dora Gelkopf waren Poolse immigranten die met de ouders van Salomon in Rotterdam kwamen. Salomon en Dora overleefden dankzij de onderduik de oorlog en hun redders werden onlangs geëerd met de onderscheiding van Yad Vasjem.

18 juni – De Spoorsingel is toegevoegd aan de website.

1 juli – Jeschang Choulim was een Joodse weldadigheidsorganisatie in Rotterdam.

8 juli – de Molenwaterweg is toegevoegd aan de site en daar woonde de artiestenfamilie Boesnach.

25 juli – Het artikel "De Rotterdammer Memorijzkor" werd geschreven door Ruben Vis.

26 juli – Dat geldt ook voor het artikel over de eerste Londense opperrabbijn, die in Rotterdam herdacht wordt.

26 juli – En ook voor het artikel over de Memorijst voor Rotterdamse rabbijnen en opperrabbijnen.

28 juli – Voor Joseph Samuel Cohen werd onlangs een plaquette geplaatst. Wat we weten staat hier, maar extra

4 juni – Sal Walvis was ondergedoken in Horst en werd geliquideerd door het verzet. Waarschijnlijk was het een laffe roofmoord.

5 juni – Ans van Dijk is voor velen nog wel bekend als een V-vrouw. Haar rechterhand was Branca Simons, en ook haar verhaal gaat over lijken.

11 juni – Jacques Deen was de mecenas voor de eerste vestiging van de Joodsche Invalide en een belangrijk man in Joods Amsterdam rond 1900.

14 juni – Bijna tien jaar lang stond op het verlanglijstje een vertaling van de achtergrond van de website in het Hebreeuws. Hoewel de vertalingen in het Engels wellicht voldoende zijn, vonden we dat naast Nederlands, Engels en Duits ook iets verteld moest worden over deze website in het hebreeuws. Dankzij de hulp van een van onze lezers is die vertaling er gekomen. Daar zijn er heel blij mee.

18 juni – Een vraag over een logo op een poppenkop konden we beantwoorden. Het spoor leidde naar Duitsland.

18 juni – De Kromboomsloot is toegevoegd aan de website.

20 juni – De Houtkopersburgwal is toegevoegd aan de website met het verhaal over een honderdjarige in het begin van de vorige eeuw en een dumpzaak die er in de jaren tachtig nog was.

20 juni – Ook een groot deel van de Rapenburgerwal en het gehele Boltgensgrachtje is verdwenen. Maar op de website zijn ze teruggebracht.

22 juni – De Zwanenburgerstraat is toegevoegd.

24 juli – Ze waren naar Amsterdam gevlucht en hadden een winkel op de Haarlemmerstraat. Daar werden Clara Grodzin en haar zoon Kurt Pommer slachtoffer van een roofmoord.

24 juli – Hij is een van de artiesten die in de vergetelheid dreigt te geraken, Eduard Kapper.

informatie is welkom.

29 juli – Het verhaal was al verschenen, maar we mochten het overnemen. Het verhaal over de Feyenoord-Joden.

30 juli – Het verhaal over Barend Naarden, zijn gezin, zijn ouders en de kledingzaak is toegevoegd.

31 juli – Nog een van de Feyenoorders die genoemd was, was Salomon Velleman. Zijn verhaal is ook uitgewerkt.

10 aug – De Mathenesserweg is toegevoegd aan de website. Op deze straat zat Carry Ulreich ondergedoken (haar dagboek verschijnt binnenkort); Dr Neuberger had zijn praktijk op deze straat.

19 aug – Coen van Emde Boas was een baanbrekende seksuoloog vanaf de jaren dertig. Hij werd in Rotterdam geboren en zijn verhaal staat hier.

6 sept – Saccharinefabriek Hollandia werd gesticht door de Joodse immigrant Emanuel Mano Markovits.

25 sep – Het verhaal over Joseph Samuel Cohen stond al op de site, maar is nu sterk uitgebreid met informatie over de onderduik en de familie Van Rangelrooij.

29 sep – kunstverzamelaar, bankemployé, Spanje-strijder. Het verhaal over les van Creveld staat op de website.

1 okt – Abraham Lutomirski was hoofdonderwijzer in Rotterdam.

4 okt – Isaac Bernardus Barendse was bode bij het Israëlitisch armbestuur in Rotterdam. Wat is er te achterhalen over hem en zijn kinderen?

15 okt – Iskar Aribo was topmusicus uit Rotterdam. Het verhaal over Iskar Aribo, oftewel Isaak Cohen.

22 okt – De informatie over uitgeverij Haagens is uitgebreid.

22 okt – Auguste van Biene was een groot cellist uit een muzikale familie uit Rotterdam.

3 aug – Johan Benders en Tineke Guilonard hebben vanuit het Amsterdams Lyceum veel verzet gepleegd en Joodse leerlingen geholpen.

4 aug – Het boek “Moord op een onderduiker” vertelt het verhaal over Erwin Michael Joseph. Via de link meer over hem.

4 aug – Raphaël Pais was een beroemd schroothandelaar in Amsterdam. Zijn verhaal staat op de site via de link.

4 aug – IJzerhandel Hollandia was de grootste schroothandelaar van Nederland. Een Joods bedrijf, en het verhaal staat op de site.

15 aug – Het Joods Kamerorkest heeft niet lang bestaan en heette zo op last van de bezetter. Het verhaal staat op de site, en we zoeken nog informatie over de musici die in dit orkest speelden.

16 aug – Salomon Abas was de dirigent van het Joods Kamerorkest. Wat is er over hem nog te vinden?

22 aug – Wat heeft Cissy van Marxveld met het Joods verzet te maken, dat staat in het verhaal over de Joodse verzetsstrijder Leon Beek.

23 aug – Op de Nieuwezijds Voorburgwal 93 is nog steeds de eerste steen te zien van Schoenenhandel Hakkert.

1 sep – Marcus Italiaander was een bekend banketbakker in Amsterdam.

1 sep – Emilie Culp was een beroemd zangeres in het Nederland aan het einde van de 19e eeuw.

1 sep – Arnold Aletrino was arts en schrijver. Als schrijver werd hij veelgelezen.

4 sep – De Nieuwe Amstelstraat is toegevoegd.

10 sep – Slagerij Rodrigues was bijna mythologisch op de Vijzelgracht. Het pand is er nog, en het verhaal staat hier.

11 sep – Er is een foto opgedoken van kinderen op de kleuterschool aan de Rapenburgerstraat. Wie herkent

- 29 okt – Over de familie Schaaap, die een ORT zuivelhandel had, bestaat al een pagina. Over zoon Emanuel is nog meer te vertellen via deze [link](#).
- 29 okt – Op de 1e Middellandstraat 63 was de zuivelhandel ORT van [Mozes Hammelburg](#) gevestigd.
- 29 okt – [Miel Hammelburg](#) was een veelgeprezen arts, de kleinzoon van Mozes Hammelburg.
- 29 okt – [Eliazar Hammelburg](#) was onder andere directeur van VEKA, een chocolade- en suikerwarenfabriek.
- 10 nov – [Isaak David Levie Frank](#) was onder meer kunstschilder. Hij werd daarin niet zo bekend, maar een schilderij van hem toont het boek “Broos Rood” van Josua Ossendrijver, dat op 11 november jl. uitkwam.
- 11 nov – [JJ N Piket](#) was een koosjere slagerij die in Rotterdam gevestigd was tussen 1954 en 1967.
- 12 nov – [Jakob Hartogsohn](#) was vertegenwoordiger in roomboter ORT uit Rotterdam. Zijn vrouw Johanna was actief in het verenigingsleven.
- 12 nov – [Willem Frederik Lion](#) zette het mosterdfabriekje van zijn vader voort, maar het liep niet goed af.
- 12 nov – [Eliazar Doodewaard](#) had zijn schilderijenlijstenzaak aan de Botersloot.
- 13 nov – [Rika Wilhelmina Doodewaard-Godschalk](#) was een succesvol kinderboekenschrijfster.
- 23 nov – [Granaria](#) was de grootste graanhandelaar en werd opgericht door Louis Wijler.
- 26 nov – De [Goudsewagenstraat](#) is toegevoegd aan de website.
- 26 nov – Naast Kaufmann was [Transmarinde](#) een andere grote huidenhandel in Rotterdam.
- 27 nov – De [Aert van Nesstraat](#) is toegevoegd aan de website
- 30 nov – [Joseph Samuel \(Jopie\) Cohen](#) was een jongen uit Rotterdam en hij wordt door zijn vriend uit die tijd in de iemand? Reacties via deze [link](#).
- 11 sep – [Mirjam Bolle](#) was secretaresse bij de Joodse Raad op het hoofdkantoor op de Nieuwe Keizersgracht. Onlangs was ze in Amsterdam waar ze haar verhaal vertelde in het nieuwe Holocaust-museum.
- 24 sep – De [Swaan-Bonnist](#) was de grootste speler op het gebied van jute zakken.
- 24 sep – Joost Divendal schreef in De Waarheid in 1984 een prachtig interview met [Hennie Roos](#), feministe, activiste en echtgenoot van Meik de Swaan, van De Swaan-Bonnist.
- 25 sep – De [Wittenburgergracht](#) en de [Kattenburgergracht](#) zijn toegevoegd.
- 26 sep – Deze maand ging de film Riphagen in première. [Simon Bacharach](#) was een van zijn slachtoffers en zijn verhaal staat op de site.
- 4 okt – De pagina over Meijer Blitz – [Maloitz](#), is uitgebreid met nieuwe foto's en gegevens.
- 13 okt – Eigenlijk zou er van Tante Saar een standbeeld op het Rembrandtsplein moeten staan. Het zou historisch beter zijn dan de “nachtwacht” die er nu staan. Maar wie was Tante Saar dan? Via de [link](#).
- 16 okt – [Raphael Montezinos](#) verkocht ijs en patat op het Waterlooplein.
- 17 okt – De dansschool Meyer et Fils in Rotterdam is overbekend. Maar Bram Meijer had als [James Meyer \(fils\)](#) een dansschool in Amsterdam.
- 30 okt – Pijnappel & Beth was een Joodse textielfirma die een lange tijd op het Waterlooplein heeft gezeten. Het verhaal staat [hier](#).
- 31 okt – Het is maar een heel klein onopvallend [gevelsteentje](#) op de Valkenburgerstraat. Maar het vertelt het verhaal van deze straat, de Jodenpol en een gezin die zich opwerkte naar een chique buurt van de stad.
- 4 nov – In het [AMVJ-gebouw](#) aan het Leidsebosje werden sjoeldiensten gehouden.

herinnering gebracht.

24 dec – Het verhaal over de behangselfabriek van Jac Cohen is uitgebreid met een verhaal over de onderduik.

26 dec – Sparta werd in 1888 opgericht en Rotterdamse Joden hebben er een rol gespeeld. Het verhaal over Louis Weinthal, maar ook over de oorlog.

5 nov – Forma Natura was een schoenenketen van Aaron Bloemendal.

5 nov – In het Burgerweeshuis werden door Truus Wijsmuller Joodse vluchtelingen ondergebracht.

6 nov – Siegfried Baruch werd Duitsland uitgezet en was actief binnen de Communistische Partij. Na de oorlog was hij onder meer hoofdredacteur van De Waarheid.

8 nov – Manjoe Teitel was ingenieur, werkte bij Fokker en steunde vakbondsleden in Wuppertal. Zijn vrouw en zoon overleefden de oorlog, maar de problemen waren voor hen niet voorbij.

9 nov – Huize Favauge was een pension-restaurant ORT op de Paulus Potterstraat.

10 nov – In Maison Frijda op de Nieuwe Herengracht werden tussen 1901 – 1925 zalen verhuurd.

11 nov – Huize Strandens was een deftig feestgebouw en was gevestigd op de Nieuwe Herengracht 103, later op de Stadhouderskade 144.

15 nov – De Onkelboerensteeg is toegevoegd aan de website.

18 nov – Een pagina over Victor van Vriesland is opgenomen op de site.

20 nov – Louis Rosenstein was een goochelaar en helderziende. Hij kwam uit Duitsland in 1937 en vestigde zich in Amsterdam.

22 nov – Abraham Gosselaar is een van de tussen de 95.000 – 100.000 mensen die op Zeeburg is begraven. Wat is over hem te vinden in de bronnen?

22 nov – Karel Poons was balletdanser en directeur van het Scapino-ballet. Hij overleefde de oorlog in de onderduik in Huizen.

23 nov – Henriëtte Boas kreeg godsdienstles op de Dufayschool.

26 nov – De Hogeweg is toegevoegd aan de website.

1 dec – In het Museum van de Twintigste Eeuw in Hoorn staat een koffer uit de Tweede Wereldoorlog. Een koffer van R Cohen uit de Staalstraat. Het verhaal achter de koffer.

7 dec – Er werd een kwitantie gevonden van Joseph Simons voor de huur van een zitplaats in de Grote Synagoge in Amsterdam. Joseph en zijn vrouw overleefden de oorlog, en wat er te vinden was over hem staat in dit artikel.

10 dec – In de Nieuwe Amstelstraat werd in 1929 een nieuwe vleeshal gebouwd.

11 dec – Het Zonnehofje, een van de sloppen aan de Valkenburgerstraat, is toegevoegd.

11 dec – De Suikerbakkersgang, een van de sloppen aan de Valkenburgerstraat, is toegevoegd.

17 dec – De Leprozengracht is toegevoegd aan de website.

17 dec – Een stukje van het verhaal van slager Gabriël Vezevano is achterhaald.

24 dec – Op 11 december 2016 overleed Marion Pritchard – van Binsbergen. Ze redde in de oorlog veel Joodse levens. Haar obituary uit de Washington Post staat in een vertaling op de site.

25 dec – De Middenweg is toegevoegd aan de site.

26 dec – David Jacobs was grossier in porselein.

27 dec – De Houtgracht is niet meer te vinden in het stratenpatroon van Amsterdam, maar wel op de site.

